

№ 139.

Kalendarzyk tygodniowy:

Piąt. św. Sylweryusza.
Sob. św. Alojzego Gonz.
Niedz. św. Paolina B.
Pon. św. Agrypiny B.
Wt. św. Jana Chrz.
Śr. św. Prospera B.
Czw. św. Jana i Pawła.

Wschód słońca godz. 3 m. 39
Zachód słońca godz. 8 m. 24
Dług dnia godz. 16 m. 45
Przybyło godz. 9 m. 11

CENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.
Telefonu № 593

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Piątek, dnia 20 czerwca 1913 r.

Kantoryi własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENY OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i kroniki po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rab. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rab. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu

PARK MIEJSKI. Od ulicy Dzielnej, dojazd tramwajem № 2 i 7, w niedzielę o godz. 5 po poł., PARK MIEJSKI.

WIELKA ZABAWA — KONKURS PIĘKNOŚCI

Dla pań które otrzymają największą ilość głosów, przewidziane są 1) złota bransoleta 2) pierścionek złoty, 5) żeton złoty.

Panie chcące wziąć udział w konkursie, powinny zaopatrzyć się przy kasie w odpowiednie numery, panowie zaś w karty dające prawo głosowania (cena 5 kop.

1805

Rozstrzygnięcie konkursu i rozdanie nagród tegoż dnia o godzinie 10-ej wieczorem.

Koncert dwóch orkiestr W. S. O. symfoniczna — dęta i mandolinistów pod dyrykcją A. SIELSKIEGO.

Jutro w sobotę dnia 21 czerwca

Konkursy Hippiczne

na torze wyścigowym.

Początek o godzinie 4-ej po południu.

1809

Bilety sprzedaje się przy kasach wejściowych.

KALODONT

Niezbędny KREM i ELIKSIR do ZĘBÓW

Utrzymuje zęby białe, czyste i zdrowo.

ZADAĆ WSZĘDZIE.

4151

BRISE DE MAI

MUGUET ULTRA-PERSISTANT
ED. PINAUD, PARIS

FERMENT MLECZNY

“LACTOGASPINE”

BERAT ET VERDEILLE
w Paryżu

leczy radykalnie wszelkie
choroby

ŻOŁĄDKA
I KISZEK

Zadać we wszystkich większych aptekach i skł. aptecznych.
Sprzedaż głów.: Labor. Przetwar. Lecz. Mlecz. Nowy Świat, 32, Tel. 18-69.

Dr. Watten

przeprowadził się. ■ ■ ■ Nowo-Spacerowa Nr. 7.

Dr. LEYBERG
wyjechał.

Wraca 18 lipca.

1793

Pruskie jubileusze.

Prusy i Niemcy obchodzą w roku bieżącym dwa jubileusze; setną rocznicę oswobodzenia Prus z pod inwazyi napoleońskiej i 25 rocznicę wstąpienia na tron króla pruskiego i cesarza niemieckiego, Wilhelma II.

Właściwie pierwszy obchodzono już w styczniu, ale ponieważ jubileusz cesarski przypadł na 15 czerwca tegoż samego roku, więc obie rocznice zostały połączone w jedną wielką uroczystość.

Niemcy i prusacy mają oczywiście powód do radości i tryumfów, którym dano też wyraz w parlamencie niemieckim, sejmie pruskim, prasie i na licznych w całym Niemczech z niezwykłą okazałością i przepychem urządzonych festynach.

W społeczeństwie polskiem natomiast jeden i drugi jubileusz budzić musi wcale odmiennej natury uczucia i refleksye.

Niepodobna w tej chwili i na tem miejscu pisać dziejów Polski porozbiorowej w ubiegłym stuleciu, choćby nawet z uwzględnieniem tylko zaboru pruskiego, który przeszedł w tym czasie całą martyrologię nie „zabranego” lecz podbitego narodu.

Ograniczymy się więc jedynie do przypomnienia kilku najważniejszych dla nas momentów z ćwierćwiecza rządów cesarza Wilhelma II.

Zaraz po swoim wstąpieniu na tron, wydał on manifest, zaczynający się od adresu „An mein Volk”. Manifest ten ogłoszono plakatami po wszystkich rogach ulic wszystkich miast ce-

sarstwa niemieckiego. Między innymi powiedziano w tym manifestcie:

„Na tron ojców moich powołany, objąłem rządy spojrzaniem ku Królowi królów i ślubowałem Bogu, według wzoru ojców moich być ludowi memu sprawiedliwym i łagodnym panującym, pielegnować pobożność i bojaźń bożą, starać się o zachowanie pokoju, o dobro kraju, biednym i uciśnionym ślubowałem być zawsze pomocnym, a praw wiernym stróżem”.

A jakże rządy cesarza Wilhelma II wywiązały się z tych przyrzeczeń i zobowiązań? Oto pominawszy już środki administracyjno-polityczne, najróżnorodniejsze szykany w dziedzinie szkolnej, na polu zebrań i stowarzyszeń, pominawszy Wrzesień, strajk szkolny, procesy polityczne i prasowe, które ogółem pochłonęły długie lata więzienia i setki tysięcy marek kar, relegowanie studentów i t. p. 25 lat panowania Wilhelma II przyniosły zaborowi pruskiemu 7 strasznych ustaw wyjątkowych, skierowanych ostrzem przeciw szkole, ziemi polskiej i publicznym zgromadzeniom i wiecom.

Pierwszym doniosłym czynem Wilhelma II po wstąpieniu na tron było usunięcie Bismarcka, którego jednak w kilka lat później w dniu 80 rocznicy urodzin żelaznego kanclerza, osobiście przeprosił. Usunięcie Bismarcka obudziło w pewnych kołach społeczeństwa polskiego żywe nadzieje zmiany systemu pruskiego. Był to okres tak zwanej polityki ugodowej, która zakończyła się kompletnym fiaskiem, a inicjatorzy i kierownicy jej niebawem z uczuciem gorczy i zawodu przekonali się, że oddawali się złudzeniom. Jeżeli bowiem Bismarck podać się musiał do dymisji, której nie chciał i przed którą się bronił wszelkimi siłami, uczynił to nie ze względu na polaków, lecz przede wszystkim z tego powodu że jako człowiek samodzielny stał się niedogodnym dla planów swego władcy, który chciał sam być swoim kanclerzem.

Złudzenia co do zmiany kursu antypolskiego rozwiązała też niebawem mowa, jaką Wilhelm II wygłosił przeciwko polakom w Toruniu na rynku z konia, uderzając jednocześnie szpicrutą po cholewach swoich butów kirasyerskich. Po mowie toruńskiej nastąpiła malborska, zapowia-

dająca walkę przeciwko „sarmackiej zuchawości“, a po niej poznańska, która wprawdzie nie miała rozmachu, rozpędu i stylu malborskiego ale posiadała jak najzupełniej znaczenie mowy malborskiej.

Oczywiście wpływała na to wszystko orgia hakatystyczna, która naówczas mobilizowała blisko 50-milionową ludność niemiecką przeciwko czterem milionom Polaków, a dziś doprowadziła do tego, że trzy czwarte narodu niemieckiego, od Renu aż do Wisły i Warty, wyniszczyć zdeptać i wytepić pragnie ludność polską. Hakatyzm w stosunkowo krótkim czasie, postępując w myśl pozostawionego przez Bismarcka testamentu, przerobił i przekuł niemal całe Niemcy na model pruski.

Obecnie, po 25-letnim panowaniu Wilhelma II, po uchwaleniu niekulturalnego językowego paragrafu kagańcowego, jak niemniej wyłączenia i stosowania go z całą bezwzględnością wobec społeczeństwa polskiego, walka narodowościowa doszła do najwyższego, wprost bezprzykładnego napięcia.

Do jakiej perfidy i naigrwania się ze zranionych uczuć polskich gnębionego społeczeństwa dochodzi system pruski, dowodem tego pomiędzy innymi fakt, że rząd wydał władzom biskupim na ziemiach polskich rozkaz, aby w dniu pruskiego jubileuszu Wilhelma II uderzono w dzwony wież kościołów polskich, a we wszystkich świątyniach zabrzmiało uroczyste „Te Deum“. Oczywiście dzwony były, ale kościoły świeciły pustkami, bo społeczeństwo polskie w zaborze pruskim nie zeszło jeszcze i nie zjeździe do roli gladyatorów rzymskich, wydających ostatni okrzyk: „Ave imperator, morituri te salutant!“

Oto w najogólniejszych zarysach krótki przegląd męczeństwa polskiego i dziejów „pruskiej chwały“, które godziło się przypomnieć, gdy całe Prusy i Niemcy obchodzą dwa jubileusze, budzące tak bolesne wspomnienia w sercu każdego Polaka. Jeden przypomina rozbiór Polski, drugi wiwisekcję, dokonywaną na żywym ciele tej części naszego narodu, którą złe losy oddały pod panowanie pruskie.

Przeciw przymusowemu świadczeniu redaktorów.

W sali Tow. dziennikarskiego „Concordia“ w Wiedniu odbyło się wczoraj w sprawie przymusowego świadczenia redaktorów wobec sądu, zgromadzenie dziennikarzy. Przybyli na nie, tak dziennikarze tutejsi, jak i delegaci wszystkich towarzystw dziennikarskich, istniejących w krajach należących do Austrii. Obecni byli także dziennikarze zagraniczni, a mianowicie: korespon-

denci dzienników francuskich, włoskich, angielskich i niemieckich, ażeby dać wyraz solidarności prasy europejskiej.

Obrazy zagałł prezydent Związku międzynarodowego towarzystw dziennikarskich, redaktor Singer, który podniósł, że międzynarodowe kongresy prasy stanowczo oświadczyły iż przymus świadczenia ze strony redaktorów nie zgadza się z honorem i warunkiem bytu prasy. Każdy redaktor ma obowiązek zachowania tajemnicy redakcyjnej pod groźbą hańby.

Cały szereg dziennikarzy, tudzież poseł dr. Zenker, przemawiali przeciwko przymusowi świadczenia redaktorów, a imieniem prasy polskiej oświadczył redaktor Sz. Kwazewski, że dziennikarze polscy również potępiają przymus świadczenia.

Na ostatek uchwalono rezolucję, która w imieniu całej prasy państwa austriackiego oświadcza się przeciwko przymusowemu świadczeniu redaktorów. Rezolucja grozi dziennikarzom, którzyby naruszyli tajemnicę redakcyjną przez podanie się przymusowemu świadczeniu, ogólną banicją, tudzież utratą posady. Wreszcie występuje rezolucja przeciwko tym sądom, które orzekają przymus świadczenia, tudzież przeciwko rozstrzygnięciu najwyższego Trybunału sądowego że przymus świadczenia jest zgodny z ustawą.

Z piśmiennictwa.

Warszawskie Stowarzyszenie dla dozoru nad kotłami parowymi przysłało nam sprawozdanie ze swej działalności w roku 1912, drugim w życiu Stowarzyszenia.

Sprawozdanie to mieści się w sporej książce, drukowanej wyraźnymi czcionkami na pięknym papierze, ozdobionej ośmiu tablicami podług fotografii, zdjętych z kotłów uszkodzonych i piętnastu rysunkami schematycznymi, wykonanymi bardzo starannie mimo drobnostki skali.

Cyfry świadczą, że Stowarzyszenie rozwija się szybko. W dniu 31 grudnia liczyło członków 506, a już w dniu 1 kwietnia było ich 673. Jednocześnie liczba kotłów parowych, zapisanych pod opiekę Stowarzyszenia, wzrosła z 2146 do 2429.

Stowarzyszenie rewiduje kotły corocznie, prócz tego zorganizowało biuro porad technicznych i ekspertyz, prowadzi wykłady dla palaczy kotłowych, utrzymuje stosunki z innymi pokrewnymi stowarzyszeniami, gromadzi bibliotekę fachową i zbiór okazów pouczających.

I rocznik, jaki mamy pod ręką, jest wysoce pouczający, zawiera bowiem opis uszkodzeń kotłów parowych, które rozgatunkowuje podług

rodzajów. A więc: A. Wydęcia blach. B. Wyżarcia blach. C. Pęknięcia i t. d. Zaznacza wreszcie, że z kotłów, nad którymi Stowarzyszenie objęło nadzór, ani jeden nie pękł i wypadku śmiertelnego z ludźmi nie było.

Szkoły żydowskie.

Ciągające się od lat kilku nieporozumienie pomiędzy warszawskim magistratem, a warszawską gminą żydowską, polegające na ustaleniu sprawy do kogo należy utrzymywanie w Warszawie żydowskich szkół początkowych, oddane zostało do rozstrzygnięcia ministerium.

Wydatki na utrzymanie żydowskich szkół początkowych, na zasadzie postanowienia b. namiestnika Królestwa Polskiego z 1821 r. pokrywane były z funduszy gminy.

Zdaniem gminy żydowskiej postanowienie to dotyczyło się nie szkół początkowych, lecz szkół religijnych.

Magistrat, uważając, że szkoły żydowskie stanowią oddzielną grupę szkół, dostępną jedynie dla żydów, był zdania, że utrzymanie takich szkół winna ponosić gmina żydowska.

Ministerium spraw wewnętrznych, po porozumieniu się z ministerium oświaty, podzieliło wywody magistratu i orzekło, aby szkoły początkowe były utrzymywane na koszt gminy żydowskiej, gdyż postanowienie b. namiestnika z roku 1821 nie zostało dotychczas żadnymi przepisami odwołane.

Z Resursy rzemieślniczej.

Na wtorkowym posiedzeniu zarządu postanowiono, ażeby w dniu 29 czerwca o godzinie 9 rano, t. j. w rocznicę otwarcia Resursy rzemieślniczej wysłuchać Mszy św., zakupionej na intencję Resursy, w kościele św. Stanisława Kostki, a przeto zarząd usilnie prosi pp. członków o gromadnie przybycie na tę Mszę.

Postanowiono urządzić kilka zabaw popularnych w parku Staszica. Komitet dochodów niestałych nie szczędzi starań, ażeby zabawy te były jaknajbardziej urozmaicone.

Po przejrzeniu listy składek członkowskich stwierdzono, że bardzo o bardzo wielu członków zalega w opłacie rat miesięcznych.

Wobec tego, że wkrótce zacznie się budowa własnego gmachu, który kosztować będzie dość znaczne sumy, przeto pp. członkowie powinni poczuwać się, ażeby tę niewielką składkę opłacać regularnie, czem ulży się kłopotom zarządowi i doda mu bodźca do dalszej pracy. Tembardziej,

wojownicy nieśli kościelc Wanhaba, a czerwone światło zachodzącego słońca rozlewało się po bladej, trupiej czaszce.

Gromada zwolna posuwała się po błoniu, a głuche łkania żony i matki przerywały ciszę obchodu.

Gdy doszli do Drzewa-Grobowca, gdy dwaj nosiciele wdarli się na wzgórek, ujrano starca, który stanął tuż obok Wanhaba.

Wszyscy oczekiwali słowa jego, gdyż znany był z tego, że umiał do innych przemawiać.

Przez chwilę starzec pozostawał milczącym, pozwalając rzeczom minionym, aby wynurzyły się z głębin jego pamięci; były to pogmatwane, niejasne próby syntezy — nabytek jego rasy, która całkowicie jeszcze trwając na łonie przyrody, nie ujmowała rozumem swym żadnej tajemnicy po za treścią form materialnych.

— Zebrani, mówił on Wanhab, syn Dżeba, zrodzony pomiędzy nami, był nieustraszonym myśliwcem i biegłym pracownikiem... Bawół, lampart i hyena znali jego siłę... ćwiartował on szczątki zwierzęcia, robił sobie z nich broń i odzież, wyciągał narzędzia i sprzęty z kamieni dobroczynnych... Słuchajcie Wanhab, syn Dżeba, opuścił życie, nie będzie już wyprawiał łowów, nie będzie ćwiartował zwierząt, nie będzie wyciągał sprzętów z dobroczynnych kamieni... a że był towarzyszem wiernym i mądrym, żałujemy Wanhab, syna Dżeba..."

— Żałujemy Wanhaba, syna Dżeba — odrzekły głosy hordy.

(d. c. n.)

8)

I. ROSNY.

20,000 lat temu.

Powieść.

(Dalszy ciąg — patrz № 137).

Miał zaledwie tyle czasu, aby podnieść Therrana i odrzucić go na bok, Troglodyci zaś krzyknęli wkoło:

— Vamireh jest silny jak mamut... — Dawszy znak ręką, Vamireh usunął wszelką pomoc potem w odległości sześciu stóp od byka, rzekł do niego:

— Wracaj do swoich, mężny... tak godny tego, by żyć i stwarzać wielką rasę byków, tak godny długiego jeszcze pasania się na soczystych trawach doliny.

Byk nieruchomo patrzył na myśliwca białawemi, dużemi źrenicami, a w duszy Vamireha rozlegał się jakiś szepot politowania nad wspaniałym zwierzęciem, które padło o losów walki. Jednakże, bez rozpędu już teraz, gdy z żył jego krew prawie uciekła, byk jeszcze raz zniżył róg, jak do obrony, oczekując napadu człowieka, Vamireh zaś ciągnął dalej:

— Nie mój dzielnicy... Vamireh nie ugodzi wielkiego bawołu zwycięzcy! Vamireh żałuje że dolina pozbawiona została walecznego, który broniliby swego rodu przed lwem, panterą..

Kłęcząc na ziemi, bawół zdawał się słuchać myśliwca, jak gdyby w rozmarzeniu jakimś beznamiętnym, niewyraźnym. Potem głowa jego zachwiała się, słaby odgłos ryknięcia zajączał mu w gardle, rozciągnął się, powieki jego zeszywniały i ostatni oddech rozplął się wśród traw zielonych.

Tak, w jakimś poważnym, smutnym nastroju zakończyły się łowy; pięć bawołów, leżących teraz w rozproszeniu na łące, kosztowały życie jednego z synów człowieczych, gdyż Wanhab, syn Dżeba, oddał był właśnie istnienie swoje. Wojownicy Pzanowie jeszcze raz uznali siłę i odwagę bawołu, bądź co bądź jednak, wiedzeni jakimś mądrym poczuciem, doznawali z tego powodu raczej smutku tylko, nie zaś gniewu.

Słuchając ostatnich słów Vamireha, wiedzieli oni, że istnienie trawożerców niezbędnym jest dla życia człowieka i właśnie w głębokim poczuciu tego, na wiele tysięcy lat przed oswojeniem zwierząt, nauczyli się umiarkowanie szafować wszelkimi żywymi z wyjątkiem tylko życia drapieżców i pasorzytów, nauczyli się wspaniałomyślności względem potężnych samców, aby stada jeleni, bawołów i tabuny koriskie mogły mieć obronę przeciwko wielkim mięsożercom.

III.

Pogrzeb Wanhaba.

Gdy już nastał zmierzch wieczorny, a księżyc kregłem ognistym zapłonął, wysunęli się z jaskini starcy, a za nimi cała horda, jak gdyby jakimś obłokiem smutku owiana; dwaj młodzi

że zarząd obecny pracuje usilnie nad zorganizowaniem życia towarzyskiego w Resursie.

Stworzono kilka sekcji jako to: śpiewaczą, do której weszli prawie wszyscy członkowie b. Towarzystwa „Lira”. Dyrektorem tej sekcji jest p. A. Dworzaczek, znany zaszczytnie jako dyrektor i kompozytor. Utworzyły się sekcje: dramatyczna pod kierunkiem p. W. Gutowskiego i kolarzy pod kierunkiem p. W. Jagusia. Obecnie organizuje się sekcja muzyczna, w której urządzona będą dwie orkiestry: rzięta i dęta, pod kierunkiem p. S. Niteckiego. Zarząd prosi pp. członków o zapisywanie się do wyżej nazwanej sekcji we wtorki, czwartki i soboty w godzinach wieczornych. W chórach i orkiestrze mogą brać również udział dzieci członków Resursy.

Zarząd pracuje obecnie nad zorganizowaniem wieczornych kursów rysunku dla rzemieślników, oraz nad organizacją kasy zapomóg i biura pośrednictwa pracy.

Jak widzimy z powyższego, zarząd obecny chce pracować intensywnie i z zamiłowaniem dla dobra Resursy, a tem samem dla dobra ogółu pp. rzemieślników, za co należy mu się poparcie nietylko moralne, ale i materalne ze strony członków Resursy, a także pp. rzemieślników, którzy jeszcze nie zapisali się do Resursy.

Zarazem zarząd przypomina, że u każdego z członków zarządu są do nabycia bilety do kinematografu „Luna”, z których odsetki są przeznaczone na budowę własnej siedziby.

W większej ilości bilety są do nabycia u p. M. Bawarskiego ul. Zawadzka nr. 2.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Bogny. Jutro Domysława.

ZE STRAŻY. Jutro o godz. 7 wieczorem ćwiczenia II oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

MUZEUUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 19) otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; a w niedziele i święta od godz. 12 w poł. do 10 wiecz. Tamże wystawa sztuchów.

KRONIKA.

—P—

(g) Z komitetu robót publicznych. Pod przewodnictwem radcy miejskiego p. Richtera odbyło się wczoraj wieczorem w domu majstrów tkackich zwyczajne tygodniowe posiedzenie komitetu wykonawczego dla robót publicznych.

Ponieważ, część ul. Obywatelskiej, wybrukowano nie tak, jak należało, polecono przedsiębiorcy część tą zerwać i zabrukować na nowo.

Stwierdzono, że stan rachunków jest następujący:

Na roboty około naprawy ulic jest przyznana suma 80000 rub.

Na poczet tej sumy zdecydowano i oddano przedsiębiorcom do wykonania roboty obliczone na 65000 rub.

Z zaznaczonej wyżej sumy kredytu 80000 rub. podniesiono 50000 rub., z których wypłacono przedsiębiorcom 24136 rub.

Należać będzie do wypłacenia reszta po ukończeniu i przyjęciu robót, oraz na pozostałe, jeszcze nie zamówione roboty 15000 rub.

Na rachunek tej ostatniej sumy postanowiono przeprowadzić naprawę ulic Brzezińskiej i Karolewskiej i ogłosić w sprawie tej konkurs na roboty, oraz wnieść prośbę do magistratu, by odebrał szosę Rokicińską, która jest już zupełnie gotowa.

W końcu odczytano list kilku obywateli z prośbą o zabrukowanie drogi począwszy od domu Gampego przy przedłużeniu ul. Kątnej do toru kolejowego kolei Karolew.

Ponieważ obywatele ci zaofiarowali się część kosztów wziąć na siebie i droga ta rzeczywiście wymaga naprawy, uproszono p.p. Königa i Besperta, by się udali na miejsce i porozumieli się w tej sprawie z podpisanymi na liście.

(a) Z fabryk. W fabryce chustek wełnianych Briska i Lewkowicza przy ulicy Piotrkowskiej nr. 115, robotnicy zażądali podwyższenia płacy zarobkowej o 25 proc., nadmienając, iż w razie odmowy opuszczą pracę za dwa tygodnie.

(a) Zawieszenie wypłat. Według „Kommersanta” w tych dniach zawiesiły wypłaty nastę-

pujące firmy, handlujące towarami manufakturowymi.

W mieście Wierny — firma „Bracia Kubanowscy”; pasywa 70 tys. rb.

— W Irkucku — dom handlowy „J. B. Sanderowicz i synowie”; pasywa 50 tys. rb., oraz dom handlowy „H. Berkowicz i Jenowski”; pasywa 35 tys. rb.

— W Kijowie „A. Prugier i L. Goldenberg” pasywa 40 tys. rb.

e) Z rynku zbożowego. Cena zboża na rynku zbożowym łódzkim w ostatnich dniach uległa niższe.

W dniu dzisiejszym ceny są następujące: pszenica 240 funt. 7.20 kop. — 7.30 kop., żyto 230 funt. 4.95 — 5.05, jęczmień 200 funt. 4.60 — 4.75, owies 140 funt. 3.25 — 3.75, wyka 260 funt. 8.00 — 8.50, peluska 260 funt. 8.00 — 8.50, groch 260 funt. 9.00 — 9.50 groch Victoria 260 funt. 10.00 — 11.00; łubin niebieski 260 funt. 6.00 — 7.00; żółty 260 funt. 7.00 — 8.00; biały 6.00 — 6.50.

Koniczyna, tymotka, seradela rajgras i kartofle bez obrotu.

e) Z Towarzystwa Rolniczego. Z powodu zwiększenia się w ostatnich czasach operacji łódzkiego oddziału Towarzystwa Rolniczo-handlowego biuro tego oddziału zostało rozszerzone przez zwiększenie personelu pracowników i powiększenie lokalu.

Z dniem 1-go sierpnia kancelarya Towarzystwa mieścić się będzie w domu frontowym w tejże posesyi przy ulicy Widzewskiej pod 50.

e) Oddział dla chorób wenerycznych. W szpitalu św. Aleksandra skasowane zostały oddziały męski i żeński dla leczenia osób prywatnych chorych na choroby weneryczne. Pozostawiono w nich tylko po kilka łóżek dla wyjątkowych chorych, przysyłanych przez policję, lub zarząd więzienny.

Komitet policyjno-lekarski skierowywa obecnie chorych wenerycznych do szpitala w Łasku biedni zaś mieszkańcy-prywatni pozbawieni są zupełnie pomocy lekarskiej, co przyczynia się niezmiernie do szerzenia chorób wenerycznych wśród klasy niższej.

Wobec tego zaprojektowane już dawniej utworzenie miejskiego szpitala dla chorób wenerycznych stało się obecnie sprawą niezmiernie palącą.

e) Ze szpitala św. Aleksandra. Z początkiem b. m. liczba chorych w szpitalu św. Aleksandra znacznie się zmniejszyła. W dniu wczorajszym pozostawało 74 chorych, w tej liczbie 36 mężczyzn, 35 kobiet i 3 dzieci.

W liczbie chorych znajduje się 7 aresztantów i 5 aresztantek.

Śmiertelność w ostatnich dwóch miesiącach zmniejszyła się z 20 do 12 zmarłych miesięcznie.

(a) Ze szpitala Poznańskich. Na miejsce ordynata lekarza p. Temersona, który ustąpił z zajmowanego dotychczas stanowiska, posadę tę objął dr. Szrajber.

(e) Tyfus płamisty. Obawa rozszerzenia się epidemii tyfusu płamistego w Łodzi, jaki ukazał się przed trzema tygodniami, wobec braku nowych zasłabnięć, minęła. Pierwszym na tyfus płamisty, zawleczony, jak przypuszczają, przez ambulatoryjnego chorego, zapadł felczer szpitala św. Aleksandra, p. Stefens, który obecnie jest już rekonwalescentem. Następnie zachorowały dwie posługaczki tegoż szpitala i jedna z chorych w szpitalu, wreszcie pięciu aresztantów, przyprowadzonych do szpitala św. Aleksandra z więzienia, których po stwierdzeniu tyfusu płamistego nie przyjęto do szpitala, lecz odesłano do baraku dla chorób zakaźnych.

(x) Oby więcej. W przeciągu ostatniego miesiąca z Piotrkowa — wedle gazety żydowskiej — wyemigrowało do Ameryki i innych miejscowości przeszło 100 żydów.

Z Kielc zaś wyjechało do Ameryki w przeciągu ostatnich 2 miesięcy przeszło 200 żydów.

(h) Z targu węglem. Cena węgla w sprzedaży detalicznej jest ogromnie wygórowana. Korzec kosztuje obecnie 1 rb. 60 kop., zatem ćwiartka 40 kop.

Jest to cena dawno nie spotykana na targu węglowym, tem cięższa, że opłacać ją musi w lwiej części biedna klasa robotnicza, która i tak

zawsze była wyzyskiwana, kupując węgiel jedynie na pudy.

(e) Wywóz ptactwa zagranicę. Niezależnie od pozwolenia na wywóz ptactwa zagranicę przez komory Sosnowiec i Czeladź, ministerium spraw wewnętrznych, na skutek przedstawienia rządu gubernialnego piotrkowskiego, nadeszło w tych dniach pozwolenie na wywóz ptactwa i przez komory Herby i Modrzejów.

(e) Ekspozaty uczniów na Wystawie. Kurator warszawskiego okręgu naukowego utworzył na Wystawie kijowskiej posadę nadzorca nad ekspozatami — pracami uczniów szkół warszawskiego okręgu naukowego.

Na posadę tę mianował kurator p. Siwołbowa byłego dyrektora łódzkiej szkoły przemysłowo-rzemieślniczej.

(x) Z gimnazjum polskiego. W poniedziałek, dnia 23 czerwca, o godz. 10 rano, w kaplicy Dobroczynności, Dzielna nr. 52, z racji zakończenia roku szkolnego, odbędzie się nabożeństwo, na które uczniowie wprost z domu przybyć powinni. Po nabożeństwie nastąpi akt zakończenia roku szkolnego w Gimnazjum, dokąd też uczniowie z kaplicy niezwłocznie się udadzą. Po akcie nastąpi wydanie cenzur.

(e) Z komisji szkolnej. Dotychczasowy urzędnik komisji szkolnej szkół ogólnych miejskich, p. Józef Rudnicki, mianowany został sekwestratorem tejże komisji, z pensją 1,000 rb. i na rozjazdy 300 rb. rocznie, na jego miejsce zaś mianowano p. Wita Wiedemana.

(e) Ze szkoły handlowej. Akt uroczysty zakończenia roku szkolnego w szkole handlowej kupiectwa łódzkiego odbędzie się we czwartek, d. 26 b. m., o godzinie 12-ej w południe. Dziś ostatni egzamin klasy VII; przez następne kilka dni odbywać się będą jeszcze egzaminy z innych klas.

(g) Zakończenie roku szkolnego. Przy tłumnym udziale rodziców, opiekunów zarządu fabryki i działwy szkolnej odbył się onegdaj w szkole fabryki „Allart Rousseau i S-ka” przy ul. Kątnej nr. 17 uroczysty akt zakończenia roku szkolnego.

Salę w której odbyła się uroczystość, na dzień ten bogato przybrano zielenią i kwieciami. Po prawej stronie na podwyższeniu umieszczono bardzo starannie wykonane prace chłopców i dziewcząt, jak kierpce i koszyki ze sznurków, maleńkie wyplatane koszyczki z kolorowych tasiemek dywaniki gustownie wyszywane na płótnie workowem, parawaniki, fartuszk i t. d. Prace te są dowodem, że zarząd szkoły kształci swych wychowanków, nietylko umysłowo ale po części zawodowo, dając im rozrywkę w postaci podobnych wyrobów.

Po odśpiewaniu przez uczniów i uczenie „Ojciec niebios” celujący wychowankowie szkoły popisywali się deklamacją, opowiadaniem ze zdarzeń historycznych tak w języku polskim jak i rosyjskim, przeplatając solowe występy piosenkami chóralnie wykonanymi.

Po ukończeniu popisu rozdano najcenniejszym uczniom i uczenicom nagrody w postaci książek, przeważnie treści naukowej lub zaczerpniętej z życia robotników, a wszystkim łakocie w małych koszyczkach, wyrobionych przez nich samych na ten cel z papieru.

Po popisie ks. prałat Tymieniecki pożegnał ustępujących ze szkoły i dziękował zarazem zarządowi szkoły i fabryki a przede wszystkim dyr. Lanietemu za opiekę nad nią oraz za sumienne i wzorowe jej prowadzenie.

Dla ścisłości sprawozdania dodać należy, że szkoła ta pięcioklasowa, jedna z większych w Łodzi, mieści się na terytorium fabrycznym w osobnym dużym budynku.

Uczęszcza do niej około 400 dzieci.

(x) Ze Zgrom. czeladzi krawieckich. W lokalu, przy ul. Juliusza nr. 18, odbyło się w ubiegłą niedzielę miesięczne posiedzenie czeladników krawieckich.

Przyjęto składkę szpitalną, 7 rb. 30 kop., wydano 9 rb. 31 kop. W kasie Zgromadzenia pozostaje obecnie 503 rb. 36 kop. Zarząd Zgromadzenia za naszym pośrednictwem zawiadamia tych członków, którzy zalegają w opłacie składek szpitalnych przez trzy kwartały, że o ile nie uiszczą długu na następnem zebraniu w lipcu, to zostaną wykreśleni ze Zgromadzenia z tem,

że w razie późniejszego powrotu będą musieli opłacić powtórnie wpisowe.

(a) Z „Ligi“ przeciwgruzliczej. Zapowiedziane wczoraj w lokalu stowarzyszenia techników (Spacerowa 21) ogólne zebranie roczne członków „Ligi“ przeciwgruzliczej nie doszło do skutku z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby członków.

Terminu następnego zebrania nie ustalono.

(x) Z tow. muz. im. Szopena. Zabawa łaśna, którą urządza w nadchodzącą niedzielę w lesie koluszkowskim dla swych członków i wprowadzonych gości tow. muz. im. Szopena, zapowiada się doskonale.

Bardzo dużo biletów już rozsprzedano; pozostałe są jeszcze do nabycia w kancelarii szkoły (Piotrkowska 108) i u pp. gospodarzy.

Wyjazd nastąpi punktualnie o godzinie 10 przed południem z dworca kolei Fabryczno-Łódzkiej.

Uczestnicy zabawy proszeni są o zebranie się o godz. pół do 10 w poczekalni pierwszej klasy, gdzie rozdawane będą wszystkim odpowiednie znaczki.

W razie stałej niepogody i deszczu zabawa zostanie odroczone.

(x) Czerwówka. Chór polski przy kościele św. Krzyża urządza dla swych członków i wprowadzonych gości „Czerwówkę“, która odbędzie się dnia 22 b. m. w Romanowie w majątku p. E. Sznajdra (1-szy przystanek za Kochanówką kolejki podjazdowej elektrycznej Łódź-Aleksandrów).

Komitet zabawy dokłada starań, aby program był jaknajbardziej urozmaicony. Między innymi chór T-wa wykona pod kierunkiem dyrektora p. K. Fotygi kilka pieśni ludowych.

Początek zabawy o godz. 2-iej po południu. Zabawa zapowiada się bardzo dobrze.

(x) Zabawa ogrodowa. Staraniem Stowarz. Spożywczego „Oszczędność“ odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, 22 b. m., w parku przy ul. Widzewskiej nr. 187 zabawa ogrodowa, połączona z wielu niespodziankami.

Wstęp na zabawę mają tylko członkowie, ich rodziny, oraz wprowadzeni goście. Początek o godz. 2 po poł.

— Towarzystwo śpiewacze „Pieśń“ na Bałuchach, urządza w niedzielę 22 b. m. zabawę w ogrodzie p. Podgórskiego przy remizie zgierskich tramwajów (dojazd tramwajem zgierskim).

Na program zabawy złożą się między innymi: występ chóru towarzystwa pod batutą p. Stańczaka, duet dwóch członków towarzystwa pp. Zmurkowa i Dereckiego, deklamacje p. J. Zmurki, poczta i ognie sztuczne.

W razie niepogody zabawa odbędzie się w następną niedzielę.

(d) Kary za namawianie do strajku. Z rozporządzenia gubernatora piotrkowskiego robotnicy fabryki Józefa Prusaka przy ulicy Juliusza № 21, Leopold Kobylański, Leon Janicki, Ludwik Klech i Józef Kostrzewa za namawianie innych robotników do strajku skazani zostali administracyjnie na trzy miesiące więzienia i wysiedlenie po odsiedzeniu kary do miejsca stałego zamieszkania.

(a) Aresztowanie bandyty. Dziś rano na stacyi Łódź, kolei fabryczno-łódzkiej, policja łódzka wraz z agentami wydziału śledczego aresztowała bandytę, który przyjechał pociągiem przychodzącym z Koluszek o godzinie 8-iej minut 35. Bandyta, przy którym znaleziono trzy rewolwery, chciał strzelać, lecz zamiar ten policja udaremniła, schwyciwszy bandytę z tyłu za ręce. Bandytę pod silną eskortą odprowadzono do więzienia.

(e) O fałszywe świadectwa felczerskie. Onegdaj w sądzie okręgowym piotrkowskim wyznaczona była do osądzenia sprawa 54 osób, oskarżonych o korzystanie i wydawanie fałszywych świadectw felczerskich w które pseudo-felczyrzy zaopatrywali się w Wilnie. Do sprawy wezwano z górą 100 świadków. Wśród obrońców przybyło dwóch z Wilna. Na skutek prośby wszystkich obrońców, z powodu niestawienia się ważnych świadków, sprawa została odroczone.

(a) Rozdanie nagród. Wczoraj w zakładzie naukowym żeńskim pani Zofii Bader-Libiszowskiej rozdano nagrody i pochwały uczniom za wzorowe sprawowanie i postępy w naukach.

W klasie niższej wstępnej otrzymały: Stefania Zie-

lińska (nagroda w książce); Rozalia Englówna, Rozalia Herszberżanka, Rozalia Hermanówna, Janina Grinfeldówna, Marya Zimniakówna (listy pochwalne).

W klasie wyższej wstępnej: Rozalia Sieradzka, Jadwiga Wiśniewska, Rozalia Birbaumówna (nagrody w książkach), oraz Jadwiga Filipkowska i Jadwiga Piaścka (listy pochwalne).

W klasie I: Marya Aszenberżanka (nagroda w książce), oraz Janina Szeligowska, Romana Sapocińska, Marya Wasiajkówna, Dyana Goldmanówna (listy pochwalne).

W klasie II: Anna Fiszerówna, Paulina Zelmańowa i Regina Solowiejczykówna (listy pochwalne).

W klasie III: Irena Raczyńska, Anna Wasiajkówna (nagrody w książkach), oraz Marya Radłowska i Salomea Salamończykówna (listy pochwalne).

W klasie IV: Jadwiga Grabowska i Ewa Zelmańowa (nagrody w książkach).

W klasie VI: Małwina Konówna i Janina Łapińska.

Dla ściśłości sprawozdawczej nadmieniamy, że w roku sprawozdawczym personel nauczycielski składał: ks. Borst (religia rzymsko-kat.), p. Jawitz (rel. mojż.); panie: Libiszowska i Święcicka (język polski), Siemionowa i Kowalewska (język rosyjski), p. Miller i p. Ferst (język niemiecki), p. Musiatowiczówna i p. Bellmonte (język francuski), p. Sobolewska i p. Wyszczacki (matematyka), p. Horyszewski (łacina), p. Zawadzki (fizyka), p. Dominikiewicz (przyroda), p. Łukasik (historia i geografia), p. Milcina (śpiew), p. Zaborski (tańce) i p. Szumlówna (gimnastyka).

(a) Ogłędziny komisji. Miejska komisja techniczna dokonała wczoraj szczegółowych ogłędzin ogrodu letniego i otwartej sceny oraz restauracji na parterze dawnego teatru „Corso“, przy ul. Konstantynowskiej nr. 16. Komisja znalazła, że całe urządzenie w ogrodzie i lokal restauracyjny odpowiadają swemu przeznaczeniu zarówno pod względem technicznym, jak pożarowym i sanitarnym. Nie znalazłszy żadnych przeszkód, władze pozwoliły także na otwarciu teatru „Varieté“ p. n. „Corso“.

(e) Pożar w fabryce. Wczoraj o godzinie 12 w południe, w fabryce Scheiblera, przy ul. Widzewskiej nr. 185, wynikł pożar w kanale wentylacyjnym oddziału gremplarni. Dzięki natychmiastowemu przybyciu fabrycznej straży ogniowej i energicznej akcji ratunkowej dzielnych strażaków, pożar zdołano umiejscowić. Straty wynoszą 300 rb.

(n) O rozmyślne uchylanie się od wojska. W pabianickim sądzie pokoju rozważana wczoraj była sprawa trzech żydów: Hersza Jakubowicza, Chunya Morgensterna i Szyli Kota, oskarżonych o rozmyślne pozabawienie się kilkunastu zębów w celu uwolnienia się od wojska.

Sąd skazał wszystkich po 5 miesiące więzienia, umarzając jednak równocześnie karę na podstawie Manifestu. Ponadto polecił sąd oddać ich do służby wojskowej.

(a) Z przemysłu zgierskiego. W przemyśle zgierskim zapanowało duże ożywienie. Wszystkie tkalnie mechaniczne, nie wyłączając pomniejszych tkalni zarobnych, są zavalone obstalunkami. Dzięki temu w niektórych większych fabrykach, jak np. w tkalni mechanicznej Towarzystwa akc. Lorentz i Krusche, praca odbywa się na dwie zmiany.

Sądząc z ilości obstalunków i popytu na towary zapasowe, stan takiego ożywienia będzie trwał do końca sezonu zimowego. Jaki będzie dla fabryk zgierskich sezon następny, trudno dziś przewidzieć.

(a) Odczyt w Zgierz. Na odczyt jutrzejszy p. Eug. Sokołowski, który ma się odbyć w sali „Lutni“ w Zgierz, sprzedano już niemal wszystkie bilety.

Za temat do odczytu, jak to już donosiliśmy, prelegent wybrał „Postęp a życie“.

(a) Z policji zgierskiej. Wczoraj w magistracie w Zgierz, pod przewodnictwem naczelnika pow. łódzkiego, p. Makarowa, i w obecności naczelnika straży ziemskiej m. Zgierza, p. Kornilowa, odbyło się posiedzenie radnych i obywateli m. Zgierza w sprawie ustanowienia w Zgierz 4-ch starszych strażników i ośmiu strażników konnych dla objeżdżania krańców i przedmieść miasta oraz lasów miejskich.

Z chwilą mianowania starszych strażników, miasto podzielone zostanie na 4 równe rewiry. Każdy starszy strażnik będzie miał do rozporządzenia w swoim rewirze 8 strażników młodszych.

W toku obrad nad sprawą powyższą wyłonił się projekt, aby każdy starszy strażnik wraz ze wszystkimi podwładnymi strażnikami mieszkał w swoim rewirze i w jednym domu.

Z powodu nieobecności prezydenta, ostatecznej decyzji w tej sprawie jeszcze nie powzięto.

(a) Ze Zduńskiej Woli. W lokalu straży ogniowej odbyło się onegdaj ogólne zebranie roczne Towarzystwa wzajemnego kredytu. W obecności 160 członków zebranie zagał p. Piaszczyński, poczem na przewodniczącego powołano p. Prus-

kiego. Z odczytanego sprawozdania za rok 1912/13 okazało się, że osiągnięte zyski wynoszą rubli 7745 kop. 17, z sumy tej postanowiono wydzielić 10 proc. na kapitał rezerwowy, 4 proc. na dywidendę, oraz rb. 225 na cele dobroczynne.

Zatwierdzono budżet na rok 1913/14 w sumie rb. 24,375 (o 4,000 rb. większy niż poprzedni).

Zarządzono wybory do zarządu i rady. Na prezesów wybrani zostali pp. A. Warszawski i Strzeżewski, na wice-prezesów pp. Goczyński i Sawicki.

Do komisji rewizyjnej weszli pp. A. Maniowski, Kochański i A. Hille.

Uchwalono zapisać się na członka zorganizowanego w Warszawie Towarzystwa kontrolowania działalności towarzystw kredytowych, z udziałem 100-rublowym.

(x) Przedstawienie amatorskie w Rzgowie. W ubiegłą niedzielę 15 b. m. odbyło się w Rzgowie staraniem miejscowego proboszcza ks. kan. Michała Skowronka i wikarego ks. Aleksandra Walczykowskiego przedstawienie amatorskie, na którym odegrano „Flisaków“ Anczyca, oraz „Surdut i siermięga“ Gutowskiego.

Amatorzy wywiązali się z zadania bez zarzutu zbierając za grę swą huczne oklaski.

P. Gutowskiego, autora drugiej sztuki, który był obecny na przedstawieniu, licznie zebrana publiczność przyjęła owacyjnie, obsypując go kwiatami.

Obie sztuki mają być powtórzone w sierpniu na przyjazd do Rzgowa J. E. ks. Biskupa Zdzitowieckiego.

(a) Na straż ochotniczą. W niedzielę nadchodzącą w lesie rzgowskim odbędzie się zabawa na rzecz rzgowskiej straży ogniowej ochotniczej.

W razie niepogody, zabawa odbędzie się w sali strażackiej w Rzgowie.

(x) Z Widzewa. Staraniem chóru sumowego przy kościele św. Kazimierza w Widzewie, odbędzie się dnia 22 b. m. w ogrodzie p. Bubasa przy szosie rokicińskiej nr. 96 zabawa połączona z wielu niespodziankami.

Początek zabawy o godzinie 2 po południu.

(x) Z Łutomierska. Dnia 29 b. m. zwyżajem dorocznym odbędzie się zabawa strażacka w parku dworskim, na którą zarząd za naszym pośrednictwem zaprasza sąsiednie straże i wszystkich życzliwych straży łutomierskiej.

Początek o godzinie 3 po poł.

W razie niepogody zabawa odbędzie się w nowowyprowadzonym domu rekwizytowym.

(p) Nieszczęśliwy wypadek przy pracy. W apreturze M. Kleczewskiego w Zgierz, przy ulicy Strykowskiej, robotnik Antoni Sęczkowski, przy transportowaniu sztuk surowego towaru, nie zdążył jednej sztuki, wagi 50 fun., pochwycić w porę przy rzuceniu mu jej z góry, wskutek czego „miękkki“ towar upadł mu na głowę i spowodował wstrząśnienie mózgu.

(a) Tajemnicze zniknięcie. Zamieszkałemu we wsi Emilii, gm. Lućmierz, kolonistę Wilhelmowi Kujatowi, zginął w środę ubiegłą 11-letni syn Jan. W dniu tym o zmierzchu K. wysłał syna do oddalonego o 4 dmy sklepiku po markę. Gdy chłopiec długo nie wracał, rozpoczęto poszukiwanie, które dotychczas nie dały żadnego rezultatu. Zrozpaczeni rodzice twierdzą, że im syna uprowadzono; wskazują nawet na ślady jakoby w uprowadzeniu brały udział dwie osoby. O tajemniczym tem zniknięciu zawiadomiono straż ziemską.

S Z T U K A.

(x) Koncerty orkiestry W. S. O. w parku Staszica. W niedzielę odbędzie się konkurs piękności, ulubiona zabawa towarzyska, która cieszy się wszędzie ogromnem powodzeniem.

Jako nagrody dla 3 najpiękniejszych pań przeznaczono: 1) złotą bransoletkę, 2) pierścionek złoty i 3) żeton złoty. Zabawę urozmaicać będzie koncert 2 orkiestr W. S. O.: symfoniczna dęta i mandolinistów pod dyr. A. Sielskiego.

Początek zabawy o godzinie 5 po poł.

(x) Muzyczne kursy wakacyjne w szkole muzycznej przy Towarzystwie imienia Szopena już się rozpoczęły.

Zapisy do klas prof. Joteyki, Goebła, Smidowicza i Beusmana jeszcze w tym tygodniu przyjmuje kancelarya szkoły (Piotrkowska 108) codziennie o godz. 4 — 9

Z WARSZAWY.

* Wyjazdy zagranicę.

Oberpolicmajster m. Warszawy dowiedział się, iż cyrkule policyjne nie załatwiają natychmiastowo podań osób prywatnych w sprawie niestawiania przeszkód do wyjazdu zagranicę. Wobec tego oberpolicmajster wydał w rozkazie dziennym rozporządzenie, aby komisarze cyrkulowi uwzględniali bez najmniejszej zwłoki podania osób wyjeżdżających zagranicę, przyczem odpowiednie blankiety winny być wypełniane całkowicie.

* Pożar suszarni.

Wczoraj o godz. pół do 6 wiecz. wybuchł groźny pożar w suszarni fabryki fornierów i posadzek przy ul. Żelaznej nr. 69.

Ogień powstał prawdopodobnie wskutek nieostrożności robotników suszarni, posiadającej najnowsze urządzenia, ogrzewanej parą, co wyłącza możliwość zapalenia się suszonych przedmiotów.

Całą suszarnię zapełnił silny dym, który zmusił, usiłujących gasić ogień robotników, do ustąpienia. Niebawem na miejsce pożaru przybyły wszystkie oddziały straży ogniowej.

Dzięki energicznej akcji ratunkowej ogień nie przybrał groźniejszych rozmiarów i w kilka godzin został ugaszony. Straty wynoszą około 2,000 rb. Fabryka nie była ubezpieczona.

Podczas ratunku jeden ze strażaków, 25-letni Antoni Jakubowski, ogarnięty dymem, stracił przytomność i runął z wysokości II-go piętra tak nieszczęśliwie, że uległ pęknięciu czaszki i ogólnemu potłuczeniu. Ponadto kilku innych strażaków z tej samej przyczyny dusząc się dostało torsyi. Przewieziono ich do domu.

* Konfiskata „Skauta“.

Wczoraj skonfiskowany został nr. 12 „Skauta“, dwutygodnika ilustrowanego sportowego dla młodzieży polskiej.

Z KROLESTWA.

Cmentarzysko w okolicach Kalisza. We wsi Lis pod lasem miejskim, wiatry wiejące przez szereg lat wydmuchały z piasku mnóstwo różnych urn, które wyglądają jak sterczące, opalone piekiki. Okoliczni włościanie, nie pojmujący wartości archeologicznej tych zabytków, tłuką urny, zamiast wydobyć je w całości.

Można widzieć tam dużo skorup, pochodzących z urn oraz bielejące się drobne palone kości, które są tak kruche, jak suche, gaszone wapno. Należy przypuszczać, że w tem miejscu był kiedyś cmentarz grzebalny. Niektóre urny widocznie zawierały szczątki dostojnych osób, gdyż różnią się od innych czarnym kolorem i deseniami wyżłabianymi na nich.

Z LITWY I RUSI.

Skazanie księdza. Wileńska izba sądowa, na sesji wyjazdowej w Pińsku, rozważała sprawę ks. Witolda Tomaszewskiego, dziekana ihumeńskiego, oskarżonego z art. 362 k. k. o sfałszowanie metryki.

Przestępstwo miało polegać na tem, że ks. Tomaszewski udzielił ślubu mężczyźnie prawosławnemu przed nadejściem pozwolenia na przyłączenie do kościoła katolickiego, metrykę ślubną zaś napisał po otrzymaniu tego pozwolenia. Izba sądowa, zastosowując Manifest, skazała ks. Tomaszewskiego na 2 miesiące i 20 dni więzienia bez ograniczenia praw.

Zatarg polaków z opozycją.

(Sprawozdanie telegraficzne).

Podczas wczorajszej dyskusji w Dumie nad projektem samorządu miejskiego w Królestwie Polskim poseł Kierenski z frakcji grupy pracy oświadczył, że Koło polskie zdradza swój naród.

W streszczeniu Ag. pet. oświadczenie Kiereńskiego brzmiało, że grupa pracy głosuje przeciwko przejściu do drugiego czytania.

„Mówca protestuje przeciwko zamknięciu dyskusji, a jednocześnie zwraca uwagę na postępowanie polaków, którzy prosili przedstawicieli centrum, aby głosowali za zamknięciem dyskusji. Ci przedstawiciele narodowości polskiej stają się zdrajcami własnego narodu“.

(Przewodniczący pozbawił posła Kiereńskiego głosu).

Na zarzut Kiereńskiego, według streszczenia Ag. pet., poseł Harusewicz odpowiedział:

„Polacy głosowali przeciw zamknięciu dyskusji. (Okrzyki protestu i głosy: „Prosilicie październikowców!“). Polacy — mówił Harusewicz — zmuszeni są do głosowania za przyjęciem nawet tego skażonego projektu, gdyż znajdują się w położeniu bez wyjścia. Polacy rozumieją, że tracą odnośnie do praw języka polskiego, lecz mają nadzieję, że Duma państwowa, jako przedstawicielka nie tylko rozumu, ale i sumienia narodu rosyjskiego, ostatecznie da narodowi polskiemu to co mu się należy“.

Według nadesłanych z Petersburga wiadomości z innego źródła, incydent z Kiereńskim ma stanowić zerwanie opozycji z Kołem polskiem.

Koło polskie postanowiło zażądać od Kiereńskiego satysfakcji...

Obecnie wyjaśnia się, że opozycja wysoce jest niezadowolona z hasła, Koła polskiego: „brać, co się da, ze względu na obecne warunki“.

Natomiast prawica triumfuje, mówiąc, że samorząd w Polsce został skazany na długie chromanie.

Incydent Koła polskiego z Kiereńskim nie został dotąd załatwiony.

Przeciw Wilhelmowi.

Przy samym końcu wczorajszego posiedzenia w parlamencie wiedeńskim doszło do scen burzliwych. Kiedy referent komisji budżetowej Steinwender, zdając sprawozdanie z prac komisji, oświadczył na zakończenie, że: „wszystko jedno, co postanowi parlament, gdyż pomimo opozycji, telegram z życzeniami dla cesarza Wilhelma z powodu jubileuszu jego rządów, zostanie wysłany“ — zerwali się wszyscy posłowie słowiańscy i socjaliści z miejsc swoich, wołając: „piłuj!“ i postanowili natychmiast opuścić salę.

Wówczas Steinwender usiadł na swem miejscu i przerwał przemówienie.

Przewodniczący oświadczył, że zawiesza posiedzenie. Odbyła się narada seniorów, na której uchwalono, aby Steinwender przeprosił parlament.

Po ponownem otwarciu posiedzenia, Steinwender w przemówieniu swem oświadczył, że przekroczył w pewnej mierze polecenia, jakie otrzymał jako referent komisji budżetowej i odczytał deklarację przeproszącą.

TELEGRAMY.

Interpelacya.

PETERSBURG, 19 czerwca. (wł.) Frakcja socjalnych demokratów wnosi interpelacyę o prowokacyi w związku ze sprawą b. posła Ozola.

Trzeci wiceminister.

PETERSBURG, 19 czerwca. (wł.) Trzecim wiceministrem spraw wewnętrznych będzie gubernator moskiewski, Murawjew.

Oświadczenie Danowa.

SOFIA, 19 czerwca. (wł.) Danew oświadczył wobec polityków, że w obecnej sytuacji politycznej nie może opuszczać na dłuższy czas Bułgarię, więc do Petersburga nie pojedzie.

Rozpoczęcie utarczek.

SOFIA, 19 czerwca. (wł.) Nadzwyczajne dodatki do gazet donoszą o rozpoczęciu się poważnych walk pomiędzy bandami bułgarskimi a wojskami serbskimi.

Utarczki.

SOFIA, 19-go czerwca. (wł.) Na pograniczu staczają się częste potyczki pomiędzy bułgarami, serbami i grekami. W okolicy Grewielni przyszło

do walki pomiędzy grekami i bułgarami; również most kolejowy, który zbudowali grecy, został zburzony przez bandy bułgarskie.

Zburzenie stacyi.

SOFIA, 19 czerwca. (wł.) Donoszą, że na granicy serbskiej w kilku punktach przyszło do starć pomiędzy serbami i bułgarami. Stacja kolei Hadilar, położona na południe od Kumanowo, zburzona została przez bandy bułgarskie.

Wizyta.

WIEDEN, 19-go czerwca. (wł.) Były prezes ministrów bułgarskich przybył do Wiednia.

Główna kwatara.

WIEDEN, 19 czerwca. (wł.) Główna kwatara bułgarska przeniesiona została do Sofii.

Kiwanie palcem w bucie.

BUDAPESZT, 19 czerwca. (wł.) Hr. Tisza wygłosił mowę o sytuacji na Bałkanach. Oświadczył, że dla Austrii jest obojętne, czy kwestya załatwienia sporu bułgarsko-serbskiego przyjdzie w drodze pokojowej, albo nie, w żadnym jednak razie Austria nie ścierpi, aby jakiegokolwiek oddzielne mocarstwo wchodziło się w politykę bałkańską, aby uzyskać przywileje na Bałkanach. Polityka ta jest kwestyą bytu dla Austrii.

Podróż cesarza niemieckiego.

BERLIN, 19 czerwca. (wł.) „Koeln. Ztg.“ zaprzecza pogłoskom o podróży niemieckiej pary cesarskiej do Anglii i oświadcza, że w kołach angielskich o podobnej podróży nic nie wiadzą. Utrzymuje się jednak wiadomość, że rząd niemiecki pracuje nad tem, aby podróż ta odbyła się. Podróż odbędzie się podobno w początkach listopada.

Rezygnacya.

BERLIN, 19 czerwca. (wł.) Książę Kumberlandzki, obecnie zięć cesarza niemieckiego, powiadomił kanclerza, że zrezygnował z praw do tronu brunszwickiego.

Wymiana depesz.

PARYZ, 19 czerwca. (wł.) „Temps“ dowiadyje się z Berlina, że pomiędzy Poincarem i cesarzem Wilhelmem odbywała się wymiana depesz z okazji jubileuszu. Wymianę depesz przemilczano, gdyż nie przywiązywano do nich poważniejszej wagi.

Wizyta.

MADRYT, 19 czerwca. (wł.) Prezydent Francji Poincare pojedzie z rewizytą do króla Alfonsa pomiędzy 1 a 3 października.

Rezolucya.

LONDYN, 19 czerwca. (wł.) Dzisiejsze debaty w parlamencie angielskim w sprawie amerykańskiej transakcyi Markoniego zakończyły się rezolucyą, którą ogłosił w imieniu liberałów poseł Buchmaser. Rezolucya brzmi następująco: „Izba angielska, wysłuchawszy oświadczenia ministrów, a zwłaszcza lorda Georgea co do udziału w zakupie akcyj amerykańskich Markoniego, przyjmuje oświadczenie to do wiadomości i uważa za stosowne wyrazić swoje oburzenie przeciw oszczerstwom, jakie z racyi tej rzucane były na ministrów.“

Katastrofy lotnicze.

PARYZ, 19 czerwca. (wł.) Lotnik wojskowy Perton spadł w pobliżu Nevers z wysokości 150 metrów i odniósł śmiertelne pokaleczenie.

BERLIN, 19 czerwca. (wł.) Dziś rano podczas wlotu spadł z wysokości 20 metrów najstarszy z lotników niemieckich Krazel i jego mechanik Gerbitz. Obaj zginęli na miejscu.

PARYZ, 19 czerwca. (wł.) W Etampes lotnik Wevers spadł z wysokości 50 metrów i zabił się na miejscu.

PARYZ, 19 czerwca. (wł.) W Aberien spadł lotnik Jane ze znacznej wysokości i odniósł śmiertelne obrażenia.

Podczas ćwiczeń.

KRAKOW, 19-go czerwca. (wł.) W Nowym Targu w konnicy podczas ćwiczeń eksplodował granat; 2 żołnierzy zabitych i 5 rannych.

KRAKOW, 19 czerwca. (wł.) Transportowano tutaj balon z 2 oficerami rosyjskimi, który

został aresztowany przez austriaków. Po dokładnej rewizji balon zostanie odesłany.

Bandy macedońskie.

SOFIA, 19 czerwca. (wł.) Bandy macedońskie wysadziły pociąg wojskowy dynamitem w powietrze; kilku żołnierzy zabitych.

Krażownik niemiecki.

HAMBURG, 19 czerwca. (wł.) Dziś miał być spuszczonej na wodę krażownik niemiecki Darflinger; miał on być spuszczonej jeszcze w ubiegłym tygodniu, lecz to się nie udało, jak również nie udało się dzisiejsze spuszczenie go na wodę wskutek wadliwej konstrukcji szyn.

Ocaleni górnicy.

DISELDORF, 19 czerwca. (wł.) Donoszą, że wydobyto z zasypanej wczoraj kopalni 14 górników, którzy prawie cudem zostali ocaleni.

Groźny pożar.

NEAPOL, 19 czerwca. (wł.) Dziś w nocy wybuchł w porcie olbrzymi pożar, który ogarnął składy benzyny i oleju, następnie przeczucił się na składy marynarki rządowej. Podczas pożaru rannych zostało 10 strażaków.

Układy.

BERLIN, 19 czerwca. (wł.) Pomiedzy rządem niemieckim i ambasadą turecką toczą się rokowania w celu przyjęcia do armii niemieckiej oficerów tureckich dla kształcenia.

Anarchia.

PARYZ, 19 czerwca. (wł.) „Temps“ donosi, że w Walonie i okolicy panuje zupełna anarchia. Rząd składa się z band, które przeciągają przez kraj, mordując, rabując i paląc pod dowództwem Paskawy. W najgorszym położeniu znajdują się resztki wojska tureckiego, jakie tam jeszcze pozostały, ponieważ nie mogą dostać pożywienia. Ludność z trwogą patrzy w przyszłość. Przypuszczają, że niektóre mocarstwa rozpoczną interwencję.

Brudne spekulacje.

NOWY JORK, 19 czerwca. (wł.) Władze tutejsze skonfiskowały korespondencję spekulantów buraków cukrowych. Są oni podejrzani o przekupienie urzędników, którzy mieli wygłaszać mowy przeciw cłom. Przy tej brudnej pracy pomagali im senatorowie i postowie; zwoływane nawet były osobne kongresy.

Z ostatniej chwili.

Parlament międzynarodowy.

Paryż, 20 czerwca. (wł.) Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych poseł Fourier wniósł rozpatrzenie w trybie nagłości projektu o utworzeniu parlamentu międzynarodowego, któryby załatwiał spory pomiedzy państwami.

Minister Pichon odpowiedział, że wniosek ten nie dozna na razie powodzenia i parlament taki spotkałby ten sam los, co konferencje pokojowe w Hadze. Wniosek odrzucono 419 głosami przeciwko 142. Nawet postowie radykalni głosowali przeciwko projektowi.

Następnie przemawiał poseł Benazet, który dopiero co wrócił z Bułgarii. Zbiął on wywody posła socjalistycznego Jauresa w sprawie utworzenia milicyi narodowej, wygłoszone na poprzednim posiedzeniu.

Głos pokojowy.

Białogród, 20 czerwca. (wł.) Ze strony rządowej zaprzeczają, jakoby armia serbska groziła Bułgarii. Armia serbska poczyniła pewne daleko idące przygotowania i ostrożności, lecz są one skierowane wyłącznie przeciwko łupieżczym bandom bułgarskim. Serbia przez propozycję zdemobilizowania armij bałkańskich dowiodła miłości pokoju.

Nota bułgarska.

Sofia, 20 czerwca. (wł.) Poseł bułgarski w Białogrodzie wręczył rządowi serbskiemu odpowiedź na notę serbską. Odpowiedź zbija obszer-

nie i wyczerpująco powody, wytoczone przez Serbię do rewizji traktatu sojuszniczego. Oznacza ona odmowę na wszystkie żądania Serbii. Nota wzywa wreszcie Serbię do niezwłocznego opuszczenia terytoriów w Macedonii, które należą do Bułgarii na mocy traktatu sojuszniczego.

Zgoda mocarstw.

Paryż, Międzynarodowa konferencja finansowa odbędzie dziś plenarne posiedzenie. Donoszą, że Austria i Włochy zgodziły się na artykuł drugi regulaminu, który opiewa, że uchwały konferencji mają tylko w tym razie moc obowiązującą, jeżeli zapadną jednogłośnie.

Spadek renty.

Bruksela, 20 czerwca. (wł.) Renta państwowa doznała na wczorajszej giełdzie gwałtownego spadku o 4 procent. Powodem spadku są nowe projekty podatkowe, które mają obciążyć giełdę.

Rezolucja.

London, 20 czerwca. (wł.) W obronie swoich kolegów przemawiał prezes ministrów Asquith. Oświadczył on, że z obrad w sprawie akcyi Marconi'ego wynika, iż na kolegach jego, Lloyd Georgesie i Rufusie Isacsu niema najmniejszej plamki. Rezolucję przyjęto 345 głosami przeciw 268.

Ogłoszona łaska Wilhelma.

Berlin, 20 czerwca. (wł.) Cesarz Wilhelm, jak wiadomo obdarzył z racji swego jubileuszu kilka osób z otoczenia swemi portretami, lecz ogłoszono tylko o obdarzeniu Bethmana-Hollwega i Bülowa. Z tego faktu wysnuwają tu wniosek, że Bülow niebawem powróci do steru.

Grasowanie band.

Białogród, 20 czerwca. (wł.) Jak się obecnie okazało, dnia 17 czerwca patrol serbski pod Hangali został napadnięty przez bandy bułgarskie i zniszczony doszczętnie.

Burza w magistracie.

Budapeszt, 20 czerwca. (wł.) Na wczorajszym posiedzeniu rady miejskiej powstała burza z powodu odpowiedzi miasta Berlina na adres Budapesztu, nadesłanej w języku niemieckim. Radny Clatthy oraz radny Snemlye energicznie protestowali przeciwko ignorancji języka węgierskiego.

Urodziny.

Madryt, 20 czerwca. (wł.) Królowa powiła syna. Matka i noworodek mają się zupełnie dobrze.

Z powodu szczęśliwego rozwiązania kraj spodziewa się częściowej amnestyi.

Samobójstwo żyrafy.

Paryż, 20 czerwca. (wł.) Olbrzymią sensację w świecie naukowym wywołało samobójstwo żyrafy w tutejszym ogrodzie zoologicznym.

Zyrafa ta, jeden z najpiękniejszych okazów tego gatunku, już od dłuższego czasu okazywała niepokój, biegła po klatce i nie przyjmowała wcale pokarmów. Wczoraj strzaskała sobie łeb o klatkę.

Katastrofy kolejowe.

Saloniki, 20 czerwca. (wł.) W pobliżu Jenikój zderzyły się dwa pociągi. W jednym z nich znajdowało się wojsko bułgarskie. Wskutek zderzenia się poniosło śmierć 6 oficerów i 40 żołnierzy oraz wielu zostało rannych.

San-Francisco, 20 czerwca. (wł.) W pobliżu Vallo zderzyły się dwa pociągi. Dziesięć osób zostało zabitych, 35 ciężko rannych.

Podejrzenia pruskie.

Strassburg, 20 czerwca. (wł.) W poszukiwa-

niach osoby, która wydała z kancelaryi namiestnictwa projekty wyjątkowych ustaw dla Alzacy i Lotaryngii redakcyi „Matina“ sędzia śledczy zaczął podejrzewać syna dostojnika alzackiego Zorn v. Bulacha. Z tego powodu redakcyja „Matina“ oświadcza, że nie od niego otrzymała dokumenty.

Sąd wojenny.

Konstantynopol, 20 czerwca. (wł.) Wczoraj po południu rozpoczął sąd wojenny proces w sprawie zamordowania wielkiego wezyra Machmuda Szejketa paszy. Na liście oskarżonych znalazło się 36 osób, lecz z tych tylko 22 stały się. Wśród oskarżonych znajduje się kilka osób, które były w najściślejszych stosunkach z wielkim wezyrem.

Tabela wygranych.

Wczoraj, jako w ósmym dniu ciągnięcia 5-jej klasy 200-iej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego główne wygrane i stawki padły na następujące numery:

Rb. **10,000** № 4922
Rb. **2,000** № 18086
Rb. **1,000** № 411 9510 15505 17717 23220
Rb. **400** № 775 4151 4889 8355 10452 12791
13809 17257 21080 21508
Rb. **200** № 46 5397 4170 5254 12450 15225 15458
13860 16845 18566 21440
Rb. **100** № 1440 2505 2875 3547 5058 5070 7405
7721 7861 7862 9020 9817 11718 11725 12011 15446 15977
17685 18600 18688 17894 20019 20214 20450 21946 23189
25381
Rb. **50** № 145 51 60 210 25 52 85 98 347 51 60
415 84 95 501 20 78 617 96 701 02 05 65 815 25 35 91
902 20 62 76 86
1252 69 414 33 62 96 507 30 37 641 54 60 80 760 70
925 55 49
2207 44 70 76 94 307 10 12 45 413 15 761 808 27 50
73 953 68 81
3041 64 82 154 85 200 25 67 505 62 68 86 416 48
520 43 569 639 748 812 46 911 14 16 38 66 67 73
4035 105 66 204 51 55 406 67 504 12 615 85 705 69
88 95 805 55 66 925 35
5005 16 17 26 44 80 85 161 98 212 78 503 13 25 29
36 39 451 576 84 659 50 77 780 822 55 56 86 902 17 56
53 62 75
6026 67 69 71 80 85 104 08 31 47 48 54 62 85 249
64 75 514 75 461 68 80 88 511 601 61 65 700 06 08 14
28 51 52 99 875 77 89 987
7117 32 216 34 55 336 95 408 14 30 44 72 507 600
49 52 746 809 36 908 61
3025 238 76 90 364 67 68 419 46 519 50 86 637 45
63 84 705 61 79 89 819 40 68 82 98 919 22 46 95
9005 11 15 95 176 99 224 57 75 519 25 85 435 75
85 86 516 612 28 29 41 55 81 98 732 41 42 47 48 852
56 992
10040 62 125 34 77 256 65 65 66 548 61 420 65 71
502 08 11 60 75 620 29 55 45 771 80 85 807 46 53 965 92
11054 91 121 45 45 78 97 99 266 69 309 20 468 75
597 601 39 52 741 57 66 89 852 97
12101 26 47 258 562 80 86 418 30 52 536 45 88 607
813 24 55 59 98 945 98
13156 63 70 96 235 87 555 65 405 30 36 59 96 98
506 21 555 77 96 625 44 65 74 87 702 22 48 815 15 56
925 98
14029 36 155 85 204 22 31 55 81 360 82 404 508 15
44 68 587 600 05 79 729 57 96 827 51 43 62 947
15045 69 85 131 59 247 350 467 544 55 85 95 637 61
66 70 707 55 835 86 980 91
16065 79 115 20 54 298 307 40 44 70 417 18 28 520
54 629 62 82 705 53 847 79 98 932 42 56 87
17000 08 39 47 87 115 37 56 87 207 71 95 529 47
50 421 445 51 78 85 531 59 81 88 672 769 77 805 59 75
929 57 948 68 89
18034 109 55 309 25 47 488 549 665 705 09 18 819
38 94
19015 48 118 55 94 301 450 547 60 78 601 55 707 33
90 856 79 902 17 59
20006 21 41 64 157 62 65 88 222 25 77 94 97 305
25 45 411 17 18 55 65 78 81 518 47 615 20 57 44 65 66
728 52 59 42 754 86 849 67 81 906 19 35 51 61 63 92
2010 47 57 107 09 25 214 39 42 48 311 17 21 33
70 407 408 45 79 536 95 635 87 714 51 810 70 951 79
22111 24 26 39 59 65 82 229 78 81 92 324 35 98
451 62 555 54 66 602 55 71 94 99 829 68 941 81 95
23024 31 44 51 62 146 222 47 307 79 478

(Telefonem z Warszawy).

Loterya. Dziś jako w 9 dniu ciągnięcia 5-jej klasy 200-nej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego, padły następujące główne wygrane:

2,000 rb. nr. nr. 2693, 6112, 11765, 12661.

1,000 rb. nr. nr. 10302, 21270.

400 rb. nr. nr. 1150, 4680, 6001, 8992, 11276, 11284, 11951, 12633, 13912, 15778, 17301, 17995, 18761, 19300, 21313.

200 rb. nr. nr. 233, 3632, 4006, 4657, 6077, 6133, 6884, 6916, 7566, 9082, 9918, 10950, 11838, 15091, 17481, 17593, 19999.

Wszystkim życzliwym i znajomym, którzy okazali nam dowody szczerego współczucia oraz raczyli wziąć udział w odprowadzeniu na miejsce wiecznego spoczynku drogiego nam zwłok

S. p. DOBRUSIA SZUBERSKIEGO

a w szczególności wielebnemu duchowieństwu, księżom: K. Nasiorowskiemu, W. Ciesielskiemu, jak również Sz. Panu A. Zimowskiemu przełożonemu szkoły, personelowi nauczycielskiemu i kolegom szkolnym zmarłego, składa serdeczne podziękowanie

Rodzina. 2136

Stylna powieść apologetyczna z życia Pana Jezusa p. t.

„ŻYDOWSKIE DUSZE”

Str. 500 cena rb. 1, poleca

Księgarnia Przeglądu Katolickiego

Teraz dziecinna garderoba

nadzwyczaj tanio

Sukieneczki

każda sztuka 2⁹⁰

Garniturki dla chłopców

do prania

Garniturki

z granatowego szewlotu od 3⁹⁰

Bajecznie tanio

Kostiumy damskie

ostatnie fasony

teraz **22.**

Schmechel i Rosner

Piotrkowska 100.

Dr. Jelnicki

Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych
ul. Andrzejka № 7 tel. 1-70.
Przyjmuje: 9-12 i 5-8, panie 4-5. 1807

Stare i nowe

jubiluszowe marki stemplowane kupuje. Intriligatormia i fabryka kotylionów, ulica Lipowa № 80. 2126

3 pokoje

ze wszelkimi wygodami w czystym domu, bardzo niska cena, od 1 lipca r. b. do wynajęcia. Wiadomość u stróża: Juliusza № 37 (róg Przejazd). 2128

Zakład fryzjerski

do sprzedania. Wiadomość: Przejazd № 41 w zakładzie fryzjerskim; od 4-tej po poł. 2130

Mieszkanie

trypokojowe z wszelkimi wygodami oraz kawalerski pokój z osobnym wejściem, przedpokojem, wygodką, od 1-go lipca Zawadzka 9. 2132

Do wynajęcia

od 1 lipca razem lub pojedynczo 2 lub 3 pokoje frontowe. Wejście oddzielne, z wygodami i oświetleniem gazowym, z meblami lub bez. Benedykta 10 m. 19. 2122

ZGUBIONO

w poniedziałek wieczorem czarną teczkę, zawierającą: dwie książki, notesy i cenniki. Łaskawie znalazza zechce zwrócić za nagrodą do firmy M. Łuba, Nowy Rynek 5. 2134

Do wynajęcia od 1-go lipca r. b. w Kaliszu sklep ze składem w nowej dobrze załadnionej dzielnicy, odpowiedni na handel win towarów kolonialnych, albo na skład apteczny, cukiernię i t. p. Obok sklepu mieszkanie frontowe. Wiadomość u właśc. domu róg Warszawskiej i Łódzkiej 24 w Kaliszu, także w handlu W-ch Leszczyńskiego i Kozłowskiego w Łodzi, Piotrkowska 21. 2040

DROBNE OGŁOSZENIA.

Meble salonowe, stolowego sypialnego, szafy, otomane, biurko, bibliotekę, lustra, szafkę kawalerską, obrazy, lampy, palmy, maszyny, sprzedam za bezcen zaraz wyjeżdżając Pańska nr. 54-1. 5401-4ptpw-2
Przydzka jestonowa (amerykanik) do sprzedania Staro-Lagiewnicka nr. 5 Radogoszcz. 5402-3-2
Bilard do sprzedania ul. Wólczańska nr. 139. 5433-2-1
Bajecznie tanio sprzedajemy piękne alpagowe marynarki Piotrkowska 128 m. 13. 5222-5*4
Człowiek młody wojskowy, silny i zdrowy poszukuje miejsca dożnego, portyera. Łaskawe oferty przyjmuje Rozwój dla „Pilliego”. 5248-3*-3

Dom do sprzedania w Rudzie Pabianickiej o 7 mieszkańcach Wiadomość w Rudzie u p. Kosińskiego. 5137-3pt-2
Dziewczynka do posługi potrzebna na stałe Główna 17 m. 2. 5384-3-2
Gimnazista klasy 7 poszukuje lekcyi lub kondycyi Długa 123 mieszk. 5. 5421-3-1
Gimnastyczne kostiumy i przyrządy: poręcze, konie, dyski, oszczepy, liny, łaski, kółka itp. poleca J. Koeltz ul. Sosnowa 3
Kawiarńnię, w której wydają od 80-100 obiadów dziennie, można sprawdzić, muszę sprzedać z powodu prowadzenia dwóch interesów i niespodziewanych zmian w domu, wiadomość Widzewska 79 w piwiarni. 5332-3-2
Kawiarńnia do sprzedania z jednym bilardem ul. Wólczańska nr. 139. 5389-2-2
Kawiarńnia do sprzedania z dwoma bilardami za 550 rub. ul. Konstantynowska 77. 5372-2-2
Kasyerka z praktyczną znajomością buchalteryi podwójnej i niemieckim potrzebna zaraz lub od 1-go lipca. Oferty w Rozwoju pod 100. 5367-4-2
Krawcowa zdolna z krojem potrzebna zaraz, Nawrot 74-5. 5443-2p-1
Meble salonowe i stół jadalny do sprzedania ul. Nawrot 82 m. 8 od 3-8 w. handlarze wyłączeni. 5257-3*-3
Magiel do sprzedania bardzo tanio Grabowa 10. 5412-2-2
Magiel do sprzedania w Retkini dom Płacka. 5397-2-2
Mleczarnia z obiadami i sprzedażą nabiału na miasto dobrze prosperująca, obrót miesięczny do 2 tysięcy rb. z powodu zmiany interesu do sprzedania Widzewska 78. 5386-3-2
Mleczarnię komortową, wartości 3500 sprzedam bardzo tanio byle zaraz, lub zamienię na restauracyę trzeciorzędną Mleczarnia Łódź, Średnia nr. 5. 5440-6swc-1
Magiel do sprzedania i plac w Nowych Chojnach. Wiadomość Zarzevska 51. 5447-2-1
Na wsi dobry sklep do sprzedania letnicy komunikacya tramwajowa na miejscu, wiadomość ulica Piotrkowska nr. 290 Galster w sklepie. 5328-3-3
Osoba młoda poszukuje miejsca zarządzającej gospodarstwem domowym u osoby samotnej w miejscu lub na wyjazd. Reflektanci zechcą złożyć swój adres w administr. Rozwoju pod lit. „M. L. 25”. 5172-8-7
Osmioklasista rutynowany kopretytor ma jeszcze parę godzin wolnych ul. Długa 87-6.
Od 1-go lipca są do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią na 2 piętrze z światłem elektrycznym i wodociągiem Widzewska 127 5416-3-1
Okazyja dla kapitalistów! Dom i plac przestrzeni 37 1/2 x 150 do nabycia korzystnie. Wiadomości Kamińskiego, Przędzalniana 37a
Potrzebne małżeństwo do zakładu kąpielowego. Rokicińska nr. 5. 5448-3-1
Prasowaczka i koszararka potrzebne zaraz tylko zdolne, rednia 26 Sobocińskiego. 5448-1
Powóz jednokony używany gumy, para koni, amerykański, zapręgi siodła komplety sprzedam tanio ul. Targowa 32 m. 4.
PlekarSKI furgon w dobrym stanie jest do sprzedania może służyć do paru koni wiadomość Staro-Brzezińska nr. 84 u stelmacha. 5418-2-1
Potrzebne 8 tysięcy na pierwszy numer hipoteki ul. Polna 14 Koziny. 5417-3-1

Sklep do sprzedania w Rudzie Pabianickiej o 7 mieszkańcach Wiadomość w Rudzie u p. Kosińskiego. 5137-3pt-2
Sklep do sprzedania w Rudzie Pabianickiej o 7 mieszkańcach Wiadomość w Rudzie u p. Kosińskiego. 5137-3pt-2
Pralnia do sprzedania w dołbrym punkcie z powodu choroby ul. Zawadzka nr. 22 na Bałutach. 5433-2-1
Przybiłkał się pies buldog morderowały Zarzew, dom Józefa Kazimierskiego. 5430-3-1
Paniątka poszukuje miejsca kantorowej w pralni. Łaskawe oferty w adm. pod „E. K. 20”. 5393-3-2
Potrzebne uczenie, do pralni Przejazd nr. 46. 5399-3-1
Podmajstrzy murarski zdolny i energiczny potrzebny. Oferty Budowa” w Rozwoju. 5380-3-2
Potrzebna zdolna prasowaczka na koszule ul. Zachodnia 44.
Potrzebny agent na prowizyę inteligentny władający niemieckim. Mikołajewska 85 m. 1.
Potrzebny praktykant do zakładu cerni. Mikołajewska 85 drukarnia. 5384-2-2
Potrzebna prasowaczka ul. Zachodnia 35. 5355-3-3
Pralnia do sprzedania w dobrym punkcie Północna 19. 5410-2-2
Pokój parterowy z wygodami oddzielne wejście elektryczne oświetlenie do odnalezienia Wólczańska 109 (przy Rozwadowskiej) stróż wskaze. 5349-3-3
Potrzebne zaraz paniątki do szycia kołder Ema Rampoldt Nawrot nr. 5. 5331-3-3
Potrzebny chłopiec do roznoszenia kartek wekslowych, zgłaszać się do Banku Piotrkowska 17 od 6 i pół w. 1785-3-3
Potrzebni cieście, dniówka 2 rb. zgłosić się do adm. Rozwoju między 6-7 wiecz. 5454-1
Restauracyę II rzędu dobrze prosperującą w centrum miasta oddam w dzierżawę na dogodnych warunkach wiadomość Browar B-ci Gielich ul. Ogrodowa nr. 14. 5408-2-2
Rower do sprzedania ul. Przejazd nr. 5. 5450-3*-1
Sprzedaje tanio urządzenie sklepowe Luiza 42. 5424-2-1
Szafa do kapeluszy damskich i garnitur mebli ponsowym pluszem kryty z powodu zmiany interesu jest zaraz do sprzedania Nawrot nr. 58 m. 9. 5415-3-1
Sklep kolonialny w dobrym punkcie z powodu słabości do sprzedania ul. Nawrot nr. 50 w piekarni. 5438-3*-1
Sprzedam domek drewniany o 3 mieszkańcach z pół placem 20 front 72 głębokość za 2200 rb. i przy tej sprzedaży mogą 500 rb. pozostać przy stacyi Karolew. Sprzedam 8 mórg gruntu na prawach włościarskich z zabudowaniem 3 wiorstwy za Andrzejowem albo zamianę na dom w Łodzi mogą dopłacić. Zakątna 43 m. 12. 5419-2-1
Sklep spożywczo-dystrybucyjny (narożny) do sprzedania w dobrym punkcie z powodu zmiany interesu. Wiadomość: Przejazd nr. 51. 4828
Sprzedam budkę lub magiel ul. Zielona 11 Bałuty Borkowski 5373-3-2
Sklep, pokój z kuchnią od 1-go lipca do wynajęcia Przejazd nr. 31. 5334-3-3
Sklep do sprzedania kolonialno-dystrybucyjny zaraz Mikołajewska nr. 7. 5411-3-2
Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu otrzymania posady Nowe-Chojny Tuszyńska 25. 5515-3pts-2
Urządzenie sklepowe i patent kolonialno-dystrybucyjny i reszta towaru do sprzedania ul. Trelenderga nr. 36 Radogoszcz ostatnia ulica przed Kanałem ogrodem. 5436-2-1

Udzielam lekcyi, przygotowywam do egzaminów. Ukończyłem 8-mio kl. gimnazjum Piotrkowska 71 m. 5. 5345-3*-2
Urządzenie piekarskie sprzedam bardzo tanio z powodu wyjazdu wiadomość Drawnowska nr. 55. 5404-2-2
Wypożyczenie ponter brzozy laciący w 1 i pół r. zaginion od Wielkiej nocy za zawiadomienie lub odprowadzenie nagroda, nieprawy właściciel pociągnięty będzie do odpowiedzialności sądowej Nowe Rokicie gm. Brunsz Adolf Oberman. 5414-3-1
Zdolni ślusarze potrzebni do zakładu fabryki Leszno 8. 5429-3-1
Zdobę sztuczne złoto platynę Kupuję płace 15 kop za ul. Konstantynowska 55 - 4 Szymański. 5449-1
Z powodu choroby jest zaraz do odstąpienia drugorzędny interes w pobliżu Zgierza wiadomość w Łodzi u p. Barcza w cukierni Piotrkowska 28. 5392-2-2
Zakład fryzjerski do sprzedania bardzo tanio dowiedzieć się można ul. Zgierska nr. 64 u fryzjera. 5359-3-3
4000 rb. do wypożyczenia na pierwszy numer hipoteki bez pośrednictwa. Oferty proszę składać w adm. Rozwoju pod lit. „A. C. 4000”. 5426-1
Z pokoje umeblowane z elektrycznym oświetleniem oddzielne do wynajęcia. W razie życzenia z całodziennem utrzymaniem ul. Piotrkowska nr. 124 III piętro m. 10. 5289-6-5
Zagubione dokumenty.
Aleksy Sibiński zagubił paszport wyd. z gm. Gruszczycy pow. Sieradzkiego. 5356-3-3
Antoni Stolarz zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Hoffrichtera. 5428-1
Edward Grundwald zagubił kartę od paszportu, wydaną z Elektrowni Łódzkiej. 5439-3-1
Edward Cichy zagubił paszport wydaný z magistratu łódzkiego. 5306-3-2
Franciszka Kłos zagubiła paszport, wyd. z gm. Piekary pow. Grojeckiego gub. Warszawskiej 5431-5-1
Jan Kamiński zagubił książeczkę legitymacyjną wyd. z m. Łodzi. 5420-3-1
Józef Berke zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Gampego. 5423-1
Krasucka Helena zagubiła paszport, z gm. Dujno powiat Gostyński gub. Warsz. 5350-3-3
Mieczarek Wawrzyniec zagubił kartę od paszportu, wydaną z fab. Gampego i Albrechta.
Stefania Kowalska zagubiła kartę od paszportu, wyd. z fab. Wojdystawskiego. 5437-1
Władysław i Władysława Piątkowscy zagubili karty od paszportu, wyd. z fab. Rosenblatt. 5435-1
Władysław Tomaszewski zagubił paszport, wydany z gm. Radogoszcz. 5382-3-2
Zaginion paszport na imię Bronisławy Dwojakowskiej, wyd. z magistratu m. Warszawy. 5385-3-2
Zaginion kwit od paszportu, na imię Tomazsa Banasiaka z fab. Tow. Akc. K. Scheiblera. zaginiona karta od paszportu, wyd. z fab. Hesslera Otto na imię Pawła Szejnwajsa. 5441
Zaginiona nadkarta od paszportu, na imię Józefa Mikołajczyk wyd. z fab. Barcińskiego. 5434
Zaginiona karta od paszportu, wyd. z fab. Jakóba Stajgerta na imię Jana Szymańskiego. 5448
Zaginiona karta od paszportu, wyd. z fab. Eizenbrama na imię Michał Okrój. 5445-1

GHORYM

Chorych leczących się
Sperminą-Poehla, starają się oszukać
za pomocą szumnych reklam o płynach z
gruczołów nasennych, przyczym w reklamach tych nie
krepując się zupełnie, przekraczają fakty i powołują się na
imiona i prace zagranicznych uczonych, którzy nigdy nie widzieli
nawet tych preparatów. Poczytajmy sobie za obowiązek ostrzedz
chorych przed temi ekstraktami, gdyż nie mając nic wspólnego ze Spermi-
ną-Poehla, zawierają one często szkodliwe dla zdrowia składniki.
Przy neurastenji, niemoocy płciowej, uwłódsie starozym, histarii, nerwobólach,
malokrwistości, gruźnicy, przymiocie, skutkach lecenia rżpóć, chorobach serca o-
utuzozania, zwapianiu, biola serca, arytmji, (miocarditis) zwapianiu tętnic, alkoholi-
lizmie, saniku mleczka pastersowego, paraliżach, osłabieniu wskutek przeżytych chorób,
przemogzeniu i t. d. zostały jedynie za pomocą Sperminy-Poehla osiągnięte te olśniewa-
jące wyniki, które stwierdzone zostały za pomocą doświadczona najznakomitszych uczonych
i lekarzy świata całego. **NALEŻY ZWRACAĆ UWAGĘ NA NAZWE.**

SPERMINA - POEHL'A

W celu uniknięcia przyjęcia wszelkich ekstraktów i płynów o różnych innych nazwach, o nie-
zdatności których wydane zostały oficjalna broszura, która wysyłamy na żądanie
gratis. Broszura, wraz z najnowszą literaturą o **SPERMINIE**
SPERMINA-POEHLA znajduje się w sprzedaży
we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

**ORGANOTERAPEUTYCZNY INSTYTUT
PROFESSOR DR. POEHL I S. WIE
DOSTAWCY DWORU
JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
PETERSBURG.**

Jedyna w swoim rodzaju niebywała nowość!

Tysiące podziękowań. 431

Fosfatyna Fallera.

Przyjemny i najbardziej zalecany po-
arm kdlu dzieci od 7 miesięcy, zwłaszcza
w czasie odłączania od piersi i w okre-
sie rośnięcia. Ułatwia ząbkowanie i za-
pewnia prawidłowy rozwój kości.
Polecana rekonwalescentom, anemicz-
ny i starcom. Do nabycia wszędzie
Skład główny: 6 rue de la Tacherie,
Paryż. 880

Zarząd czeladzi rzeźniczej

niniejszem zawiadamia ogół tychże p. p. czeladzi, że w niedzielę
dnia 22-go czerwca r. b., o godzinie 5-jej po poł., w domu № 67
przy ulicy Głównej odbędzie się w drugim terminie
Ogólne Zebranie Członków,
na którym dokonany zostanie wybór starszego i podstarszego
przeto Zarząd uprzejmie prosi o przybycie wszystkich członków
na posiedzenie.
Łódź, dnia 4/17 czerwca 1913 r.
2094 Zarząd.

Walenty Kopczyński

Pierwsza Łódzka Piekarnia Mechaniczna
Telefon 10-80. Łódź, Juliusza № 14.

POLECA ZNANE ZE SWEJ DOBROCI PIECZYWO, 3 RAZY DZIENNE ŚWIEŻE.
18 h. m. została otwarta nowa filia przy ulicy Zawadzkiej Nr. 14.
Sobota dnia 21 czerwca b. r. 1913 Sobota dnia 21 czerwca b. r.

podwójny koncert

w ogrodzie „Majstrów Tkackich“
składający się z dwóch orkiestr, z współudziałem orkiestry
Poznańskiego i I-go pułku strzelców.
Passe-partout ważne. Wejście 20 kop. Dzieci 10 kop. Początek o g. 7. 30

SANTAL VERDY'EGO

nieškodliwy, bezwzględnie czy-
sty, o działaniu leczniczym nie-
zawodnym; leczy radykalnie
szybko rzeżączki świeże i za-
starzałe, oraz wszystkie choroby
dróg moczowych. Laboratoires
Bernat et Verdeille
20, rue Rambuteau Paris.
Sprzedaż we wszystkich aptekach
i składach aptecznych.
Żądać podpisu. 347

Dr. B. REJT

Średnia 5. Średnia 5.

Sp. choroby skórne, włosów, wenerycz-
ne, mozoopciowe i kosmetyka lekarska.
Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-
Hata 608 i 914 (wśródzynie). Leczenie
elektrycznością: elektroliza (usuwanie
szpecących włosów) i oświetlenie kanału
(uretroskopia). Godziny przyjęć: od 9
i pół do 12 i pół i od 5 do 7 i pół wiecz.
w niedzielę od 10-jej do 2-jej po południu
Dla W. Pań osobna poczekalnia. 1281

ZOPPOT

Kąpiele morskie pod Gdańskiem.

Wspaniałe promenady nadbrzeżne, Górzyste, wysokopiennie
lasy. Pierwszorzędne zakłady kąpeli morskich. Kąpiele ciepłe le-
cznicze. Elegancko urządzone kurhaus z pomostem morskim dłu-
gości 400 metrów. Wielki tydzień sportowy 6 — 13 lipca. Opera
w lesie. Tanie mieszkania.
Prospekty i in. wysyła Zarząd kąpielowy. 1361

Okazyjnie

do odstąpienia zaraz lub od lipca
r. b. 3 pokoje z kuchnią na I-em
piętrze, słoneczne. Wiadomość:
Piotrkowska 103 w dystrybucji
lub u rządu. 2104

Dr. med. Wincenty
ŁUKASZEWICZ
b. kliniczny dr. w Petersburgu
Długa 19.
Ch. wewnętrzne, kobiece, dzieci.
Od 10—11 r. i od 4—6 w. 1576

Letnie mieszkanie w Pól- talarce szosa z Pabjanic skła- dające się z 2-ch pokoiów na parterze i jednego na piętrze z wszelkimi wygodami jest do wynajęcia bardzo tanio, zaraz. Wiadomość u M. Bestermana, Cegielniana 27. 2088

Okazyjnie!!!

Place do sprzedania w Ru-
dzie Pabianickiej. Wiadomość
na miejscu u p. Kosiniękiego. 1974

Dom murowany

o 15 mieszkaniach jest do sprze-
dania w Rudzie - Pabianickiej,
przystanek Wolfówka. Wiado-
mość tamże w bufecie. 2098

Dr. med. Bolesław Koo

PIOTRKOWSKA 56, tel. 52-62
choroby uszu, nosa, gard-
ła i chirurgiczne 1649
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł.

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), wo-
neryczne i mozoopciowe i niemoco płciowe
Leczenie syphilisu EHRlich-HATA
608-914
Ul. Południowa № 2, telef. 13-59
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w
popoł. od 5—6 po poł. Dla pań osobno
poczekalnia.

D' Mittelstaedt

Mikołajewska 67.
Przym.: od 8—9 i pół rano i 5—6
pół. po poł. w niedzielę i święta
tylko rano od 8—10

Dr. med. S. Aronson

były asystent klinik berlińskich.
Piotrkowska 120. Tel. 51-82.
Akuszerya i choroby kobiece.
Przyjmuje do 11 rano i od 4—6 popoł.
W niedzielę od 10—12. 1487

POKOJ

umeblowany z całodzien-
nem utrzymaniem do wy-
najęcia. Dzielna № 40 m. l.

2 pokoje z kuchnią

III-cie piętro, zlew, wodociąg, do
wynajęcia od 8-go lipca. Cena
330 rb. Spacerowa 41, wiadomość
w „Rozwoju“.

Dr. med. Szwarcwasser

Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Spe-
cjalnie: choroby żołądka, kiszek i prze-
ślimy materji (cukrowa, podagra, oty-
łość itd.). Niezbędne dla dyagnozy ana-
lizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielnia
krwi w laboratorium własnym. Od
11—1 rano i od 5—7/4 po południu. 16

Dr. Eugenia

KERER GERSZUNI
choroby kobiece.
Piotrkowska 121, tel. 18-07, przyj-
muje codziennie od 3—6 po poł.
W niedzielę od 9—12-jej. 2721

2 pokoje z kuchnią

na parterze, 5 okien, wodociąg,
zlew, do wynajęcia od 8-go lipca.
Cena 330 rb. Spacerowa 41, wia-
domość w red. „Rozwoju“.

— Egzystująca od lat 22 —

Pracownia haftów
Iznaczenia bielizny
B. MAZURKIEWICZOWEJ
Przejazd 16 — m. 24.
Poprzednia oficyna, 2 piętro.
Przyjmuje się uczenie.